

EVALUERINGSRAPPORT SOS 301 SOSIOLOGISK ANALYSE, våren 2015

Ansvarlig: Rune Sakslind

1. Praktisk gjennomføring

Kurset skal gi studentene øvelse i kunsten å vurdere hvordan sosiologer skaper god, empirisk forankret kunnskap. Målet er å øve opp evnen til kritisk drøfting av måter (gode) samfunnsvitenskapelige studier er bygd opp på, med særlig vekt på forholdet mellom to hovedelementer i den sosiologiske analysen, nemlig "teori" og "empiri". Kurset tar opp metodologiske spørsmål, men starter ikke med metodebøkene. Isteden går vi til de ferdige produktene av forskningen, dvs. til publiserte empiriske studier (monografier) som blir gjort til gjenstand for nærgående lesning og inngående granskning. Målet er å styrke den generelle, faglige dømmekraften og de akademiske skriveferdighetene hos studentene gjennom bruk av seminaret som en lærings- og veiledningskontekst. Kurset munner ut i at studentene skriver en eksamensoppgave (bokessay/eksamensessay).

Seminarformen er valgt for å skape en arena for *læring gjennom egenaktivitet* der studentene får praktisk trening i kritisk vurdering og evne til analyser av sosiologiske tekster ut fra problemstillinger som legges frem til diskusjon. Formen er nærstudier av eksemplariske monografier, der resultatene legges frem til drøfting på seminarene. Kurset bygger på en kombinasjon av individuelle selvstudier og læring gjennom deltagelse i et faglig fellesforum. Det er delt i to hoveddeler - del 1, *leseseminaret*, der den felles hovedboka gjennomgås og analyseres, og del 2, *skriveseminaret*, der alle legger frem sine utkast til analyser av egne, valgte bøker. Pensum består av en obligatorisk (ca. 425s) og en selvvalgt (200-300s) del. Den selvvalgte delen hentes fra en gitt liste av 6 bøker eller "monografier", som alle representerer sjangeren «empirisk sosiologi».

Kurset har tre former for studiekraft, der hver student må gjøre følgende:

1. Legge frem utkast til analyser av kapitler i hovedboka (Lamont) under seminardel 1 (leseseminaret). Hver student har en fremlegging. Forberede seg grundig i til hvert seminarmøte ved å lese boka, lese medstudenters utkast til analyser, og delta aktivt i diskusjonene på seminaret.
2. Legge frem et utkast til egen fagartikkel (essay) (ca 3000 ord) om den selvvalgte pensumboka til diskusjon i gruppen på seminarets del 2. Dette essayet er skal godkjennes av emneansvarlige.
3. Avlegge en 7 dagers hjemme-eksamen, som er en gitt oppgave om den valgte monografien (= eksamensboka). Denne blir vurdert og karaktersatt på vanlig måte (ca 4000 ord).

(For flere detaljer om kursets form og innhold vies til kursbeskrivelse og plan; pensumliste og sensorveiledning 2015).

2. Strykprosent og frafall

Kurset hadde våren 2015 13 studenter, der alle fullførte (ingen stryk).

3. Karakterfordeling - Oversikt over karakterer med kommentarer til eventuelle særtrekk. Bruk av karakterskalaen.

Et tilbakeblikk på utviklingen av kursets karakterfordeling viser at det i en periode hadde en viss opphopning av resultatene C og D, der vi sjelden så karakteren A, og for få fikk B. Min tolkning av dette var at det kunne sees som uttrykk for en form for usikkerhet omkring hva som var kursets målsettinger, som resulterte i at mange prioriterte det trygge, og i en kanskje unødig stor forsiktighet i valg av problemstilling og drøfting hos en del av studentene. Dette har endret seg gradvis, og i de siste 5-6 årene har vi hatt mye mer normalfordelte resultater. Innslaget av karakteren A har riktignok vært under 10%, men i perioden 2011-2013 har resultatet vært at mellom 30% og 48% har fått B. Resultatet for 2014-kullet var antagelig det beste noen gang, med nesten 60% =B. Årets resultat med fordelingen A=8%, B=23%, C=54%, D=15% er således en tilbakegang i forhold til 2014. Men det er små tall (små kull), og vanskelig å trekke noen konklusjoner av dette. Det har ikke vært noen endringer i kursets form eller innhold som kan forklare endringen fra 2014.

4. Ressurstilgang

Kurset har tidligere på grunn av et større studenttall, den komplekse strukturen (seminarformen, mange grupper og møter, etc) i mange år hatt en ekstra deltager fra instituttstaben i gjennomføringen av skriveseminaret (del 2). Denne gangen har undertegnede stått for hele gjennomføringen alene. Det har ikke vært lagt opp til individuell veiledning ut over det som skjer (formelt og uformelt) gjennom samhandlingen og kommunikasjonene på de to seminarene.

5. Faglærers evaluering av gjennomføringen

Kurset er nå som før blitt evaluert underveis og gjennom den løpende kontakten med studentene. Den ene kritiske faktoren i dette kurset har alltid vært, og er fortsatt, studentenes egenaktivitet og den læring som skjer i forberedelsen til og gjennomføringen av seminarene. Erfaringene her er blandete. Studentene aksepterer, og tar stort sett alvorlig, de studiekravene som er satt opp, og er vanligvis rimelig godt forberedt når de selv skal legge frem. Det er også et relativt godt oppmøte på seminarene. Men det er mye passivitet når andre legger frem, både på lese- og skriveseminaret. Spesielt kan det virke som om mange prioriterer lavt studiet av fellesboka, ut over det kapitlet man selv må kommentere. Dette er en konklusjon som er nærliggende på bakgrunn av erfaringene underveis, men det er vanskelig å vite i hvor stor grad problemet skyldes manglende forarbeid eller usikkerhet på egen rolle i diskusjonen. Den andre kritiske faktoren er arbeidet med eget essay som forberedelse til skriveseminaret. Hva man får ut av skriveseminaret og kommentarene der, er helt avhengig av det arbeidet som er nedlagt i utkastet, spesielt hvorvidt det blir levert et "utkast til ferdig essay" (som det heter i instruksjonen) og ikke bare noen foreløpige skisser. Her er det svært ujevne prestasjoner. Når det allikevel ofte blir gode resultater, skyldes det åpenbart at det jobbes godt etter kursavslutning og frem mot eksamen. Så det kan nok tenkes at kurset fungerer som en motor i fremdriften for studentene, men sluttsatsen kommer for sent i forhold til skriveseminaret, som jo er det som skulle løfte prestasjonene enda et hakk opp.

1.6. Kommentar til studentevalueringene

Etter avslutningen av skriveseminaret, men før hjemmeeksamen, ble det lagt ut et skjema for evaluering av kurset på Mi Side, med spørsmål og stort sett åpne felter for svar (se Vedlegg).

Studentene ble oppfordret til å laste ned/printe ut dette skjemaet, fylle det ut (gjærne anonymt) , og legge i posthyllen til faglærer innen en frist. Det kom svært få slike bidrag innen denne fristen, som derfor ble forlenget. Dette resulterte i noen flere bidrag, men til sammen bare 4 stykker (hvorav ett var vanskelig å lese pga. håndskriften).

Hovedinntrykket av tilbakemeldingene er at de som svarte er relativt godt fornøyde med kurset, både med pensum og med seminarene. Pensumvurderingene varierer riktignok fra "litt tungt til tider" og "komplekst", til "spennende" og "interessant". Det ytres også et ønske om "flere valgfrie bøker".

De fleste beskriver seg selv også som ganske godt forberedt og motivert til undervisningen. En mener også at det var "litt laber innsats fra de andre" på leseseminaret, og "lite engasjement fra andre elever" på skriveseminaret. En annen synes tilbakemeldingene på skriveseminaret var "for generelle" og "litt diffuse".

Flere målbærer imidlertid en type kritikk som har fulgt kurset gjennom flere år, nemlig at det er "uklart hvilke analysemetoder vi skal benytte" eller "hva vi skal se etter" (for eksempel i boka til Lamont), og de ønsker seg en forelesningsserie i starten av kurset som kan gi opplæring i dette. Men svarene gir også inntrykk av at man tross alt lærer noe av dette etter hvert. Riktignok er beskrivelsene av "hva de har lært" under kurset ikke de fyldigste, men flere beretter om en "stigende" eller "brå og ujevn" læringskurve" underveis, og én mener å ha fått "en ny måte å lese bøker på".

Min korte kommentar til dette problemet er at introduksjonen til kurset og "hva vi skal gjøre" der er blitt forsøkt forbedret hvert år. Og det kan sikkert gjøres presiseringer av innholdet i "metoden" vår her ved å legge inn en eller flere introduksjonsforelesninger. Men en mer radikal omlegging ville gjøre kurset mer likt et vanlig metodekurs, der spesifikk læringsmål planlegges og bygges inn gjennom tilpasning av analyseteknikkene til fagstoffet, slik at studentene for eksempel lærer seg bestemte måter å analysere bestemte bøker på. I kurset slik det foreligger, er ikke dette gjort, fordi læringsmålene er bevisst holdt åpne og generelle (og derfor mer realistiske, i forhold til den virkeligheten vi tenker oss at studentene senere skal møte, slik vi for eksempel også gjør det med selve masteroppgaven). (Det er også et åpent spørsmål om ikke et slikt introduksjonskurs også burde være et kurs i "akademisk skriving").

1.6. Studieinformasjon og dokumentasjon

Det er utarbeidet mye info- materiale til kurset. Det meste av dette ligger på Mi Side, og mye er i tillegg kopiert opp. Utlekning av faglig bakgrunnsmateriale til forelesningene ser ut til å fungere bra, det samme gjelder bruken av Mi Side med egne mapper for innlegg til Leseminaret og til Skriveseminaret.

1.7. Tilgang til relevant litteratur

Det er ikke rapportert noenspesielle problemer på dette punktet.

Rune Sakslind

04.10.15

VEDLEGG

Våren 2015 - Evaluering av kurs, sosiologi, mastergraden: SOS301

(forelesninger/seminar) Ansvarlig: Rune Sakslind

Bruk baksiden av arket (eller ekstra ark) etter behov (merk av hvilket punkt du kommenterer)

A. Hvordan vurderer du de ulike delene av kurset?

Leseminaret (Lamont):

Skriveseminaret (valgte bøker)

Forelesningene (oversikter, metodologiske tema, mv):

B. Hvordan vurderer du litteraturen på kurset?

Fellespensum:

Valgfritt pensum:

C. Hvordan vil du beskrive det du har lært på kurset?

D. Selvevaluering: hvordan vil du beskrive din egen forberedelse m.v. til undervisningen?

(kryss av langs dimensjonen)

	1	2	3	4	
var godt forberedt:	☐	☐	☐	☐	var dårlig forberedt
var godt motivert	☐	☐	☐	☐	var lite motivert

E. Hvis du har forslag til endringer - skriv dem inn her:

.....

.....

.....